

Kurzus kódja(i): FLM-222.02

Kurzus címe: Filmelemzés 1.: A filmkép

Tanár neve: Margitházi Beja PhD

Kurzus időpontja, helye: kedd 10.45-12.15, -137

Kurzus típusa: szeminárium,
max. 18 fő

Kurzus leírása: A filmelemző szemináriumsorozat első órájának az a célja, hogy a hallgatókkal megismertesse a filmkép vizsgálatának legalapvetőbb szempontjait (I. keret, kompozíció, nézőpont, plánok, térhasználat, kameramozgások, fények). Az első négy alkalmon az adott elemzési szempont szerint válogatott filmrészleteket fogunk elemezni és közösen megbeszélni. Az ötödik órától kezdve a hallgatók maguk is hoznak filmrészleteket, és azokat az addig tanult szempontok, technikák és terminusok alapján néhány perces kiselőadás formájában mutatják be. A félév során két írott, másfél órás jelenetelemzésre is sor kerül (laptop ZH). Célünk az önálló, egyéni munka, valamint a közös elemzés fogásainak, szempontjainak gyakorlása. Az órák témái:

1. Bevezetés.
2. Keret.
3. Kompozíció I. Szerkesztési szabályok.
4. Kompozíció II. Mise-en-scène.
5. Plánozás.
6. Térillesztés és a nézésirányok.
7. Elemzés I. (laptop ZH)
8. Mélységélesség és mélységi szerkesztés.
9. Kameraállás és nézőpont.
10. Kameramozgások.
11. Fény és világítás.
12. Elemzés II. (laptop ZH)

Kurzus teljesítésének követelményei: **1. Órai prezentáció:** A hallgatóknak a félév során 1 kiselőadást kell tartaniuk, melynek során a korábbi órákon meghatározott szempontok szerint, hozzávetőleg 5–7 percben, minél alaposabban kell bemutatniuk és elemezniük egy szabadon választott, egy perc körüli filmrészletet. A filmrészlet kiválasztásáról a hallgatók minden esetben legkésőbb **1 héttel a bemutatás előtt** személyesen egyeztetnek a tanárral, illetve elemzési tervüket az **óra előtt legkésőbb 4 nappal** bemutatják.

2. Írott elemzések (ZH): A félév során két írásos jelenetelemzésre (ZH) kerül sor. A hallgatóknak mindkét alkalommal egy a helyszínen vetítésre kerülő filmrészletet kell minél részletesebben, írásban elemezniük, a félév során megismert szempontok és terminusok alkalmazásával.

Egyéb követelmények és feltételek: Folyamatos órai jelenlét, és órai munka. Háromnál több hiánzással a kurzus nem teljesíthető. 10 percnél több késés hiánzásnak számít. Az órai prezentáció és két zárthelyi dolgozat a gyakorlati jegy feltétele.

Szemináriumi jegy: ZH1 (20%) + ZH2 (30%) + Órai munka (20%) + Prezentáció (30%) = 100 %

A félévi jegyek pontértékei: 5 (jeles)=90–100p; 4 (jó)=80–89p; 3 (közepes)=70–79p; 2 (elégséges)=60–69p; 1 (elégtelen)=1–59p

Elsajátítandó kompetenciák és módszerek: A kurzus képessé teszi a hallgatókat a film formai eszközeinek beazonosítására, a szerkesztési szabályok értelmezésére, a formanyelvi megoldások szűkebb kontextusban való értelmezésére, miközben megfigyelői képességüket, asszociációs készségüket és önálló értelmezői-kritikai gondolkodásukat gyakoroltatja.

Kötelező / ajánlott filmek: -

Ajánlott irodalom: Arnheim, Rudolf: *A film mint művészet*. Budapest: Gondolat, 1985, 17–80.
Aumont, Jacques – Marie, Michel: A filmelemzés meghatározása. In: Kovács András Bálint (szerk.): *A kortárs filmelmélet útjai*. Palatinus, 2004, 9–42.
Bíró Yvette: *A film formanyelve (A film mint kifejezési forma, A film mint műalkotás, A kép mint a film legkisebb autonóm egysége)*. In: Bíró Yvette: *A hetedik művészet*. Budapest: Osiris, 1994, 15–81.
Bordwell, David–Thompson, Kristin: *Film Art. An Introduction*. McGraw–Hill, Bármelyik kiadás.
Deleuze, Gilles: Keret és plán, keretezés és plánozás. In: Deleuze, Gilles: *A mozgás-kép*. Budapest: Osiris, 2001, 21–43.
Margitházi Beja: Határ és hatás. A közelképtől az arcnagyközel plánig. In: Uő.: *Az arc mozija. Közelkép és filmstílus*. Koinónia, 2008. 107–121.
Kovács András Bálint: *Mozgóképelemzés*. Budapest: Palatinus, 2009.
Szabó Gábor: *Filmeskönyv 2*. Javított, bővített kiadás. Budapest, 2018.
*Filmiskola: a mozgókép (Gelencsér Gábor, Margitházi Beja és Varró Attila írásai). *Filmvilág* (2010 szeptember) no. 9. pp. 34–41.
